

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 11/1987-88 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till landstinget med förslag till

- 1) landskapslag angående ändring av landskapslagen om hälsovården samt
- 2) landskapslag angående ändring av landskapslagen om centralsjukhus för landskapet Åland.

Landstinget har den 8 januari 1988 inbegärt lagutskottets yttrande över framställningen. Utskottet, som hört tjänstledige lagberedningssekreteraren Michael Patrickson, landskapskamreren Börje Jansson, landskapsläkaren Birger Ch. Sandell och landskapsveterinären Rauli Lehtinen, får härmed värdsamt anföra följande.

Framställningen innehåller förslag till ändring av landskapslagarna om hälsovården och om centralsjukhus för landskapet Åland. Båda lagförslagen föranleds av den nya lagen om smittsamma sjukdomar. I landskapslagen om hälsovården föreslås nuvarande 7 kap. utgå. Kapitlet har hittills innehållit bestämmelser av rikslagstiftningsnatur. Ändringarna i landskapslagen om centralsjukhus för landskapet Åland föranleds av att vården av tuberkulospatienter och det förebyggande tuberkulosarbetet integreras med övrig sjukvård.

Utskottet delar landskapsstyrelsens uppfattning om att nuvarande 34 § i landskapslagen om hälsovården, i vilken ingår bestämmelser om mjölk, i systematiskt hänseende numera kan anses höra till livsmedels- och hälsovårdslagstiftningen, där lagstiftningsbehörigheten tillkommer landstinget. Även om dessa bestämmelser ursprungligen fick sin placering i hälsovårdslagens kapitel om smittsamma sjukdomar, vilket berodde på att sådana sjukdomar då ofta spreds genom förmedling av mjölk, kan lagstiftarens intresse av att utfärda bestämmelser om hanteringen av mjölk numera primärt anses grunda sig på betydelsen av att mjölken som livsmedel håller hög kvalitet, har god hållbarhet och är oskadlig ur hälsosynpunkt. Inte heller den nya lagen om smittsamma sjukdomar innehåller längre några bestämmelser om mjölk.

Enligt förslaget till ny 46a § i landskapslagen om hälsovården skulle mjölk, som inte är pastöriserad, överhuvudtaget inte få överlämnas för förtäring. Utskottet konstaterar att överlämnande av mjölk direkt från producent till konsument ävensom

hemtillverkning för eget bruk av vissa mjölkprodukter (såsom grädde, fil o.dyl.), vilka används som livsmedel, fortfarande förekommer i begränsad omfattning. Utskottet har därför föreslagit en ändring av 46a § och dessutom till paragrafen fogat ett nytt 2 mom., som i sakligt hänseende i huvudsak motsvarar nuvarande 34 § 2 mom. Med saluhållande i 1 mom. avses såväl butiksförsäljning som annat överlåtande mot vederlag. Utskottet konstaterar samtidigt att beträffande smör och ost finns bestämmelser i livsmedelslagstiftningen.

Utskottet har erfarit att bekämpandet av tuberkulossjukdomarna nu nått sådana framgångar att upprätthållande av ett särskilt centralsanatorium och en tuberkulosbyrå inte längre är ändamålsenligt. Antalet tuberkulosfall i landskapet begränsar sig numera till 2-3 per år. En integrering av tuberkulosvården med den övriga sjuk- och hälsovården i landskapet är därför motiverad. Reformen berörs även i landskapsstyrelsens budgetförslag för 1988.

Utskottet konstaterar att överenskommelseförordningen om hälso- och sjukvårdsförvaltningen från 1973 (28/73) kan kräva en översyn på grund av de i framställningen ingående förslagen.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt förelsa

att Landstinget måtte antaga det i framställningen ingående första lagförslaget i följande lydelse

L a n d s k a p s l a g
angående ändring av landskapslagen om hälsovården

(Ingressen lika som i framställningen).

46a §

Mjolk eller mjölkprodukt som saluhålls som livsmedel eller används vid framställning eller beredning av livsmedel för annat än eget bruk skall vara pastöriserad. Vad här sägs om saluhållande gäller även (uteslutn.) servering i förplägningsrörelse (uteslutn.).

Mjolk som inte är pastöriserad får med avvikelse från vad i 1 mom. sägs av producent överlåtas direkt till konsument om inte hälsonämnd av särskild orsak annorlunda beslutar.

Utskottet föreslår vidare

att Landstinget måtte antaga det i framställningen ingående andra lagförslaget oförändrat.

Mariehamn den 14 januari 1988

På lagutskottets vägnar:

Sune Eriksson
ordförande

Lars Ingmar Johansson
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Sune Eriksson, ledamöterna Bengtz, Carlsson och Jan F. Sundberg samt ersättaren Olofsson.